

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 296. SZÁM.

PÉNTEK, DECEMBER 30.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 60—K Félévre . . 340—K
Negyedévre 170—K Egész évre 660—K

EGYES SZÁM ÁRA 3 KORONA.

Kapható az összes dohánytözsdekben
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

Pang

az ipar, a kereskedelem, jóformán csak máról-holnapra tengeti életét.

A nemzetgyűlés ülésén mondta e szavakat Magyarország volt belügyminisztere, **Ferdinándy Gyula**. Utána mindjárt tanácsokkal is szolgált és a gondolkodó ember, a tapasztalt közéleti férfi véleményét adta elő, amikor azt mondta, hogy a gazdasági kérdéseket fix alapra kell helyezni.

Hogy mi minden gondolatot foglalt e két szó alá „fix alap”, sejteni lehet.

Meg kell állapítanunk azt is, hogy iparunk és kereskedelmünk hanyatlásáról már sokan, sokszor beszéltek. Képviselők s miniszterek egyaránt. Természetes is, hogy beszéltek, mert egyik részen talán jó szónoki témának bizonyult ez a kérdés, a másik részen valóságos fájdalmas érzéssel látták a rettenetes jelent és még rettenetesebb jövőt. Hangzottak el vélemények is. De a probléma megoldása körül csak a szájak és fülek voltak érdekelve, amikor a megoldásról csak beszéltek. — De a szemek mit sem láttak a probléma megoldása körül. Nem láttak tetteket.

Ferdinándy Gyula fölszólalásában nincs sok konkrétum, de ez a két szó „fix alap”, kezd közeledni a konkrétumhoz. Mert mit jelent e két szó? Jelenti azt, hogy gyakorlati tere kell vinni a gazdasági kérdések megoldását.

És itt jutottunk oda, ahova bekapcsolódik az, amit mondani akarunk. Gyakorlati, realpolitikát kell csinálni. Kevesebb szó és több tett, de gyorsan. Nagyon gyorsan. Ez szükséges.

Beszéljünk mi is arról, hogy milyen az ipar és kereskedelem nyomora? Hogy egyes iparágak munkásai, itt vannak az építőipar munkásai, a háboru óta nem tudnak dolgozni. Egyetlen munkaalkalmuk nincs. A tőke egyrészt elriasztották, másik részét egyenesen elűldözték a vállalkozás vágyától. A nyersanyagok hiánya csak emelte és emeli még mindig a munkaalkalom hiányát és sehol egy egészséges gondolatból fakadt tett, amely e rettenetes állapotot segíteni csak akarna is.

Egy varázsütésre nem fog visszaállni a régi munkalehetőség. Esztelen, aki ezt hiszi és várja, csalo, aki mondja. De tessék megtenni legalább az első lépést, — lépést, amely már mozgást jelent, haladást.

A háboru terheit és következményeit nem viselhetik egyesek, csoportok, osztályok: az iparos-ság, a munkásság. Kell tehát gondoskodni arról, hogy ezek visszakapják termelő lehetőségeiket. És ha másként nem megy, mint újabb államjeggel, történjék meg így. Hiszen az, hogy va-

lutánk romlik ezzel, már túlhaladott és hazug érv, mert az előállított munkalehetőségek megtermik azt az értéket, amely megjavítja azt a valutát. Mind egy hogyan, de az iparosnak és munkásnak munkát kell teremteni. Kell, nem szóval, nem ígéretekkel, hanem tettekkel.

„Szeretet helyett a gyűlölet lett urrá”

Ruppert a zsidó-kérdésről.

Budapest, dec. 29. Gaál Gaszton elnök 10 órakor nyitotta meg az ülést.

Huszár Károly sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt.

Mózer Ernő előadó ismerteti a külállamokkal való kereskedelmi szerződések és forgalmi viszonyok rendezéséről szóló törvényjavaslatot. Kéri a javaslat mielőbbi törvényerőre való emelését.

Erekly Károly a javaslat ellen szólal fel. Kifogásolja, hogy jól lehet sürgős a javaslat, a kormány mégis csak most terjeszti elő és mindig csak általános felhatalmazásokat kér. Az ilyen általános felhatalmazások mindig visszaadnak alkalmat. Kéri, hogy a javaslatot a nemzetgyűlés ne fogadja el.

Balla Aladár kéri a Ház tanácskozási képességének megállapítását.

Miután a Ház nem tanácskozásképes, elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Balla Aladár: A külállamokkal való tárgyalások, amelyek kereskedelmi szerződések megkötését célozzák, nagy horderejű politikai kérdések elintézésére is szolgálnak a kormánynak alkalmat. Kéri a miniszterelnöktől, hogy mikor a viszonyok alakulása folytán törvénybe iktatták a detronizációt, vajjon felhasználta-e az alkalmat arra, hogy cserébe bizonyos rekompenzációkat biztosítson a magyar nemzet számára.

Elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál, mire **Balla Aladár** beszédét befejezi azzal, — hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el.

Méhely Kálmán azt kívánja, hogy minden nagy horderejű gazdasági intézkedést a titkos meg egyezések s zavaró befolyások kizárásával a nemzetgyűlésen keresztül tegyenek meg. A javaslatot nem fogadja el.

Hegyeshalmy Lajos kereskedelmi miniszter a külügyminiszter helyett válaszol a javaslathoz

felszólalók kijelentéseire. Az ilyen természetű javaslat mindig az év utolsó részében került a Ház elé. Kéri a Házat, hogy fogadja el a javaslatot.

A nemzetgyűlés a törvényjavaslatot általánosságban és első olvasásban elfogadja.

Ezután áttértek az indennitási tárgyalásra.

Ferdinándy Gyula sajnálattal látja, hogy

az ipar és kereskedelem pang, jóformán csak máról-holnapra tengeti életét. Gazdasági fellendülésről addig szó sem lehet, amíg a gazdasági kérdéseket fix alapra nem helyezik. Konstatálja, hogy a törvényhozásnak egyedüli faktora az egykamarás nemzetgyűlés, amely egyúttal a nemzet szuverenitását is képviseli. Természetesnek találja tehát, hogy miután a király akadályozva volt hatalmának gyakorlásában, a nemzet minden hatalmat a nemzetgyűlés kezében összpontosított. A két alkotmányos faktornak egymással való viszonya nem eléggé precíz és ebből igen nagy alkotmányjogi zavarok állhatnak elő. A szuverenitás gondolata, amint mondják abban domborodik ki, hogy a nemzetgyűlés felelős, a kormányzó pedig felelős a nemzetgyűlésnek. Megvallom ez igen nagyon szokatlan dolog, mert — monarchiában a korona felelős. Amint látjuk itt nem érvényesül a parlamentarizmus, mert az államfő semmit sem tehet, mindent csak a miniszterek tesznek és ezek felelősek a nemzetgyűlésnek és a kormányzóknak, — hogy a kormányzó mely esetben vonható felelősségre, azt megmondják a törvények, de nem mondják, hogy mikor követ el az ideiglenes államfő alkotmány és törvénysértést. Ha ezt is tudni akarjuk, nem marad egyéb hátra, mint az 1848-ik évi III. t.-c. 32. §-ához fordulni. A kormányzó bíróság elé állítható, ez azonban nagy alkotmányjogi megrázkód-

tatásnak teszi ki a nemzetet. Ez a szuverenitás fikció, mert egy később létesítendő jog alkalmazásával kijátszható a nemzetgyűlés akarata, amennyiben a kormányzó feloszlathatja a nemzetgyűlést és az új nemzetgyűlés párt összetételeiben, gondolkodásában egészen más felfogást hozhat be s a kormányzó esetleg ezt a nemzetgyűlést is feloszlathatja. Tehát a szuverenitás nem valóság, hanem illuzórikus valami, amelyben ringatjuk magunkat. —

Ha a nemzetgyűlés érvényesíteni akarja szuverenitását, ellenkezésbe jut a másik alkotmányos faktortal. Az állam máskor is volt nehéz helyzetben, de mindig sikerült megtalálni azt az alapot, amelyen újra felemelkedett. Az ország máskor is választott kormányzót, így a hatéves Ulászló mellé 12 évre, a fiatal Mátyás mellé Szilágyi Mihályt választotta meg 5 évre. Az 1920. évi I. törvényekből, sajnos, intézkedés nem történt. Ezután beszél a királykérdésről. Hír szerint a királykérdés a szabad királyválasztás alapján rövidesen, esetleg a nemzetgyűlés feloszlatása után feltétlenül megoldást fog találni és hogy kormányzói hatalom időtartama nincs megállapítva, a nemzet jogosult a szabad királyválasztás mozgalmát megindítani. Ezt a gondolatot a nemzet érdekében veszélyes játéknak kell minősíteni és a meghatározottban állást foglalni ellene. Nem érti, hogy miért hozzák a királykérdést a nemzetgyűlés elé, mert ez csak a nemzet nyugalmát veszélyezteti. Amikor azonban ez a kérdés aktuálissá vált, eredeti felfogásához híven Apponyi Albert gróf mellé állott. Ha új királyt választanak és a nemzet megkoronázza, az a hatalmat gyakorolni is fogja, de ezzel nem teremti meg a konszolidációt, — mert a kis Csonkamagyarországon lesz mindig egy testület, egy kis társadalom, lesznek mindig olyanok, akik a legitimitásban látják a nemzet jövőjét és a törvényesen megválasztott királyt nem fogják annak tartani, hanem a régen megválasztott királyt fogják magukra nézve törvényesnek elismerni. (Nagy zaj.) Ha ő látná, hogy az újonnan megválasztott király, mint az Anjouk 80—100 évre tudná biztosítani családjá uralmát és a területünk integritását, teljes szívéből szabad királyválasztó lenne. Kíváncsús volna a királyválasztás teljes kikapcsolásával az, hogy az államfő kérdését ne lehessen bolygatni. Biztosítani kellene a kormányzó törvénykezdeményezési

jogát, valamint azt, hogy hatalmát legalább 5 évre meghosszabbítsuk. Az indemnitást csak három hónapra fogadja el.

Elnök ezután 10 perc szünetet rendelt el.

Szünet után Buppert Rezső szólalt fel és örömmel vette tudomásul, hogy Ferdinándy az ő véleményének ad kifejezést. A gazdasági és pénzügyi bajok okának a bizonytalanságot lehet venni. A nemzet megnyugtatósa érdekében le kell zárni az államfői kérdést azzal, hogy az államfő hatalmát időhöz költjük.

Másfél évvel ezelőtt pendítette meg azt, hogy a keresztényszeretet nevében mindent el kell követni a társadalom megmentésére és e helyett mindenütt a gyűlölet lett urrá ez pedig nem a nemzet érdekében való.

Nekünk a jövőben a szükségünk van a világ rokonszenvére. Ha a zsidóságot hatalomnak tekintjük, akkor használjuk fel a nemzet érdekében. Nevetséges zsidóuralomról beszélni és azt mondani, hogy nincs keresztény hegemonia. Sajnálattal kell látni, hogy minden viszonylatban személyi kérdések, személyi érdekek érvényesülnek. A pénzügyminiszter személye iránt bizalommal viselkedik, de programját csak úgy lehet megvalósítani, hogy

ha meglesz az országban a teljes személyi és vagyonbiztonság, a szerzett jog tiszteletben tartása és privilegiumokat nem osztogatnak.

Kapcsolatot kell keresnünk a külföldi demokrata társadalmakkal. Az indemnitást nem fogadja el.

A Ház azt az indítványt, hogy az indemnitási vita tartama alatt az ülés egy orával meghosszabbíttassék, magától tette.

Huszár Károly sürgős interpellációt intéz a népjóléti miniszterhez, a főváros nyomorának enyhítése tárgyában. Hajlandó-e a kormány a főváros nyomorának enyhíteni és mennyit hajlandó-e célra áldozni és hogyan akarja a befolyt összeget a szegényekhez eljuttatni, végül milyen formában szándékozik a magyar társadalmat ezen akcióba bevonni.

Bernolák Nándor népjóléti miniszter azonnal válaszol.

Néhány megrázó képet sorol fel a budapesti nyomorról,

majd kijelenti, hogy a pápai nuncius az összes missziók vezetőinek aláírásával átiratot intézett hozzá, amelyben felárja az itteni állapotokat és a magyar társadalom érzéketlenségéről panaszkodik. — Ezután elmondja a levél tartalmát, amely körülbelül így hangzik: Addig, amíg a missziók a legnagyobb szeretettel és áldozatkészséggel iparkodnak enyhíteni nálunk uralkodó nyomoron, addig a gazdag magyarok semmit sem, vagy majdnem semmit sem adnak erre a célra és tízezreket, százezreket költenek, dözsölnek el fényes vendéglői evésre, ivásra. Ez a botrányos állapot nem tarthat tovább. A levél felelőssé teszi a magyar társadalmat és a kormányt, ha itten jelentékeny segítség nem történik. Utal a levél arra, hogy az élvezeteknek tekintélyes megadóztatása útján juthatunk megfelelő segítő forráshoz. Ezután a miniszter néhány észre-

A nagyköveti tanács hozzájárult Sopron átadásának idejéhez.

Páris, december 29. A nagykövetek értekezlete jóvá hagyta a soproni tábornoki bizottságnak azt a javaslatát, hogy

a soproni területet 1922 január 1-én adják át Magyarországnak.

A szövetségi tábornoki bizottság határozata értelmében január 1-én adja át a bizottság Sopron városát Magyarországnak. Az eddigi intézkedések szerint december hó 31-én Nagycenk felől Sopronba érkezik a magyar katonaság Fluck ezredes vezetésével, ugyanaz a katonaság jön Sopronba, amely egészen aug. 27-éig a városban tartózkodott. Ez a katonaság másnap déli 12 óráig, amíg a hivatalos átadás meg nem történik, antant parancsnokság alatt

vételt fűzött a levélhez. Körülbelül egy milliárddal segítették eddig Magyarországot. A múlt év folyamán az amerikai segítő akció 50 ezer gyermeket látott el ruhával és cipővel.

A legnagyobb hálával kell megemlékezni a külföldi protestánsok akciójáról is.

A protestáns lelkészek igen értékes munkát fejtettek ki, de mi sem nézhetjük őrült kézzel a külföldi államokat, hanem magunknak is enyhíteni kell a mi nyomorunkon. Amikor a kormány megadja válaszáat a pápai nuncius levelére, nem hallgathatók el bizonyos tényeket, amelyek eddig elkerülték a missziók figyelmét. Nem szabad elfelejteni, hogy soha nemzettel olyan igazságtalanul nem bántak el, mint velünk. Ennek az országnak elvették kétharmad részét, megfosztották terményeitől, bányáitól, és legtermékenyebb részétől. Véreinket ezer és tízezer számba üldözik ki a szomszéd államokból, a magyar intelligenciát koldussá tették, de nem volt egy sem a külföldi államok között, amely megadta volna, hogy a magyarok fize-rei földönfutókká legyenek. Felől helyről beszélek, de nem hallgathatom el, hogy azok a bizottságok, melyek Magyarországra jöttek, a magyar államnak több, mint 500 milliójába kerültek; annak az államnak, amelyben egész társadalmi rétegek nyomorognak. Hogy mennyibe kerülnek nekünk a külföldi missziók, csak egy összehasonlítást hozok fel. A magyar kormányzó 3 millió tiszteletdíjat kap, míg az angol hadnagynak kénytelenek vagyunk évi 8 millió koronát fizetni. (Nagy zaj és mozgás az egész Házban.) Meg kell tudni a világnak, hogy a külföldi államok a legelemibb emberi jogokkal szemben tanusítanak érzéketlenséget. (Taps.) Magyarországon nem lehet segíteni odavetett kölcsönös feleletekkel, nem lehet segíteni azzal, hogy egy pár sebet behégesztenek, hanem talpra kell állítani és a külföldtől csak annyit kérünk, engedje meg, — hogy szabadon fejleszthessük ki erőnket és erős nemzeti életet élhessünk. A mi országunkat nem lehet megvádolni azzal, hogy érzéketlen a nyomor iránt. Mi a népjóléti költségvetés terében ebben az évben 1200 milliót fordítottunk. Ez az ország ilyen nehéz viszonyai között és ilyen meg-

áll. Január 1-én délelőtt 11 órakor a Széchenyi téren a Sopronban tartózkodó antant csapatok és a Szilveszter napján oda beérkezett magyar gyalogság, tüzérség és lovaság díszmenetben tisztelegni fog az antant tábornokok és a magyar kormánybiztos Guilleaune tábornok előtt. A katonai parádé után déli 12 órakor megtörténik a hivatalos átadás a tisztí leánynevelő intézetben, ahol a tábornoki bizottság főhadiszállása van. Az átadás jegyzőkönyvileg történik. A hatalmat magyar részről Guilleaune tábornok veszi át. Az imperium átvételének napját a város nagyszabású ünnepséggel üli meg és a program összeállításán most dolgozik a városi tanács.

csontított államban igen tiszteletreméltó erőlködés. A tényezés már régen és jelentékenyen megvan adóztatva. Azt sem lehet állítani, hogy a társadalom érzéketlenséggel viselkedik a nyomor iránt. A magyar társadalom eddig is mindent megtett, amit megtehetett, a középosztály sokat nem tehetett, amit szomorú helyzetünknek kell betudni. A kormány még tovább akar menni a társadalmi nyomor enyhítésében. A legközelebbi napokban a Ház elé különböző javaslatok fognak kerülni a rokkantak és hadiözvegyek és árvák segítéséről, a gyermekvédelemről, a közalkalmazottak gyógykezeléséről és a nemzetgyűlésnek módjában lesz a munkás életbiztosításáról is gondoskodni, ami természetesen nem ájlam, hanem önségélyezés útján fogja a kérdést megoldani. A kormány mindent elkövet, hogy a fővárosban és a vidéki városokban egyesek könnyelműen ne dözsöllessenek akkor, amikor mások nyomorognak. Ezt a kormány nem fogja eltűrni és különös figyelmet fog fordítani azokra, kik a háború alatt meggazdagodtak és ha ezek nem veszik figyelembe a nyomor enyhítésére a hozzájuk intézett kérdést, akkor a kormány velük szemben megfelelő eszközökhöz fog nyulni.

A miniszter válaszáat Huszár Károly és a Ház tudomásul vették és vége fél 4 órakor.

Pisztolypárbajt viv Szmracsányi és Benkő.

Budapest, december 29. Holnap lesz Szmracsányi György és Benkő Gábor nemzetgyűlési képviselők pistolypárbaja. Szmracsányi tudvalevőleg arcul ütötte Benkőt a Ház folyosóján, mire Benkő elégteltelt kért Szmracsányitól. Az ügy aktáit a katonai hatósághoz terjesztették fel, amely most visszajuttatta azokat a segítőkhez úgy, hogy a párbaj holnap megtörténhessen.

A termelőnél szedik be a luxusadót.

Budapest, december 29. A fényűzési adóra nézve a pénzügyminiszter kijelentette, a mostani többszörös megadóztatás elkerülése végett mindjárt a termelőnél fogják az adót beszélni. Az erre vonatkozó javaslaton már dolgoznak a pénzügyminiszteriumban.

„Talán már várnak odafönt“.

Kállay Jolán előre megérezte a halálát.

Szegény Kállay Jolán. Ő már a boldogok örök álmát alussza.

Néhány sor, amit utolsó óráiban vetett papírra, vergődő lelkének mintegy megkönnyebbitő sóhajként került most elő Kállay Jolán hagyatékából.

E sorokban — tele fájdalmas érzéssel — már előre látja, megérezzi a halál közellétét. A halálát, amely szeretteitől, a világtól, a virágoktól, a tavasztól szakítja el. Érdekes sorok, a halódó fájdalma szövege meg azokban.

Igy irt Kállay Jolán:

„Minden a régi, csak én nem vagyok az. Érzem, hogy el muszáj pusztulnom. De mi lesz akkor anyukámmal és az én húgommal. Istenkém, csak vigyázz rájuk, mert érzem, hogy nagyon rövid már az életem. Talán már várnak is odafönt“.

Egy másik papírlapra ezeket írta:

„Nem mind arany, ami fénylik. A narancs is keserű, ha csavarják. Egy hazátlan, árva kutyát sem látnak sokáig szívesen. Milyen soká lesz még az orgona nyílása, pedig egy szép lélek csak akkor halhat meg boldogan“.

Ott találták meg a két papírlapot a halott mellett. Vajjon ki suga meg neki, hogy talán már várják odafönt és a sokára nyíló orgonavirágokat már nem éri meg?

*
Kállay Jolán, a népszerű vidéki primadonna tragikus haláláról hosszabb tudósításban számolt be a miskolci Reggeli Hírlap és igen megleghangon emlékszik meg róla az egész fővárosi sajtó.

A korona 0.85

Budapest, december 29. A valutapiac zárata ez volt: Napoleon 2400—420; angol font 2550—600; dollár 606—16; francia frank 4800—850; márka 347 és fél—57 és fél; lira 2625—75; osztrák korona 10 és egynegyed—11 és egynegyed; rubel 48 és fél—49 és fél; lei 465—75; szokol 865—75; svájci frank 11750—850; dinár 905—15; lengyel marka 18 és fél—19 és fél.

Utótőzsdé: A valutapiacra a dollár a déli berlini árfolyamnak hatása alatt kissé megszilárdult 612—16; élénkebb forgalom volt márkában 354—55-ös kurzuson. Osztrák ezres 10 és hétnyolcad—11; tízezer 10 és ötnyolcad; szokol kis üzlet mellett 875; lei 473; dinár 907—10; a nyugati valuták erősen elhanyagoltak. Napoleon 2410; angol font 2575; svájci frank 118; lira 2675.

Zürichi zárlat: Berlin 280; Hollandia 18775; Newyork 512; London 2149; Páris 4120; Milánó 2195; Brüsszel 3925; Prága 732 és fél; Budapest 0.85; Zágráb 200; Varsó 18; Bécs 19;

Ujabb tuszszállítmány Oroszországból.

Budapest, december 29. Jungert Mihály osztálytanácsosnak a külügyminiszteriumhoz intézett távirati jelentése szerint a tomszki és novonikolajevszki fogolytáborban internált magyar tuszok december 24-én elindultak Moszkvából. (MTI.)

● HIREK ●

A törpék országában

A törpék, a gyermek-világ színes álmoképei, élnek a valóságban is. Egy amerikai magyar lap igen érdekes tudósítást közöl a törpék életéről, amint alább következik.

A törpék háza talán a legboldogabb otthon egész New-York városában. Tizenkilencen élnek ott, egyik sem magasabb három lábánál, némelyik olyan kicsi, mint *Hüvelyk Matyi*, a legtöbbje nem idősebb husz évnél s egyik sem görnyedt a házasság igájában. Vannak köztük magyarok is: Stephan Miltos 45 éves és Bagi Gábor 20 éves.

Olyan ez a ház, mintha a Liputik országában volna. A kis emberek kék öltönyekben sétálnak, hatalmas pipa van a szájukban és a kis hölgyek gyönyörű ruhákban, mely tökéletes utánzata kicsiben a nagy dámák ragyogó estélyi ruháinak.

És épp olyan boldogok is benne, vagy talán még boldogabbak.

Hat nő és tizenhárom férfi él itt együtt. De nehogy azt higgye az olvasó, hogy egy kicsi babaházban élnek, mely erre a célra berendezett butorokkal van ellátva. Szó sincs róla. Egy rendes négyemeletes házban élnek, a 10 West 71st. St. alatt. És az egész ház rendes, felnőtt emberek számára van bebutorozva.

Ez már maga is boldoggá teszi őket. Természetesen valamennyien szinpadra vagy cirkuszi szereplésükből élnek. Most a Colonial színházban játszanak és mind együtt laknak, mert természetük fogva otthoniasságra vágnak és szeretik a házi életet. Természetes is, hogy jobban szeretnek saját házukban lakni, mert a hotelben való tartózkodás nem tulságosan kellemes olyan emberek számára, akik után mindenki megfordul és utána néz.

És nagyon szeretik az állatokat is. Az egyik „fiatalembernek” van négy komondor kutyája, nagyobbak, mint ő maga, egy másiknak pedig negyven kanári madara. Van egy cipész és egy szabó is, akik már tudják a mértékeket s így bent a házban készülnek el a kis ruhák és a kedves kis cipők is.

Hogyan élnek a saját házukban?

Öt esztendőre bérelték a törpék itt ezt a házat Newyorkban, mert ha közben vidékre is mennek körutazni, azt akarják, hogy mindig legyen itt egy otthonuk, ahová mindenkor visszatérhetnek. Van köztük két nővér és két fivér is, de legtöbben nem rokoni egymásnak. Egy amerikai van csak közöttük: Eddie Vilmont. A többiek németek, magyarok, csehek, lengyelek és osztrákok. *Termelük nem magasabb, mint egy négy éves gyermeké.* Amint a riportter belépett köztük, mindnyájan kezelt ráztak vele s az újságíró alig bírta visszatartani magát, hogy a kedves teremtsékek valamelyikét ne kapja fel az ölébe.

A leányok közöttük a legbájosabbak. Mindegyiknek külön öltöző szobájuk van a második

Meghívás után töltik be Jánosi Zoltán helyét.

A református presbiterium gyűlése.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Népes presbiteri gyűlést tartott csütörtökön délután a református egyház dr. Baltazar Dezső püspök s lelkészelnök és Márk Endre helyettes-főgondnok elnöklete alatt. *Szele Paula* és *Dicsőfi Margit* tanítónők felesketése után, köszönettel vették *Molnár Mihály* 4000 K, *Almásy Károlyné* 400 K, egy magát megnevezni nem akaró házaspár 1000 K, dr. *Riesz Kálmán* 100 K, *Virág József* és neje 100 K, *Lengyel Ferencné* 100 K, *Dudás Jánosné* 100 K, *Baranyi Sándorné* 50 K, *Rácz Sándor* 100 K, *Balogh István* (Mester-utca), *Deák István*, özv. *Polgár Bálintné*, *Nagy Károly*, *Gyarmathy István*, *Ekly József*, *Pásztor Sándor*, *Böszörményi Pálné*, *Harsányi Istvánné*, *Bereányi Zsigmond*, *Tarr József* és az ondódi olvasókör természetbeni adományait. A presbiterium örömmel látja, hogy a hívek áldozatkészsége újra szépen nyilatkozik meg és elrendeli, hogy az adakozók nevei az egyház aranykönyvében örökíttessék meg. — Nagy köszönettel vette a presbiterium özv. *Kovacsik Istvánné* adományát, aki az Ondód-Kádár dülői iskolában tartandó istentiszteletek részére egy teljes urasztali készletet ajándékozott. — Elrendeli, hogy ez az urasztali készlet az ondódi I. sz. iskolánál őriztessék és a mindenkor tanító által kezeltessek.

Tudomásul veszi a presbiterium a konventi bíróság ítéletét *Jánosi Zoltán* lelkészről, mely szerint Jánosit a bíróság azon helyről való elmozdításra ítélte. Az esperes helyettesül *Konrád Zoltán* h. lelkészt nevezi ki és a leltározással *Hódy Béla* levéltárost és *Báthori Kálmán* gondnokot bizza meg. *Jánosi* fizetését pedig 1922 január 1-től beszünteti. A megüresedett lelkészi állásra a presbiterium

Porzolt István újfelhértői lelkész meghívását ajánlja,

akit kiváló képzettsége, kiváló szónoki képessége méltóvá tesz a debreczeni lelkészségre. A lelkészi kar véleménye ellenére a presbiterium utasítja az elnöksé-

meletlen. Természetesen a pipere asztalon épp úgy helyet foglalnak a különböző szépség krémek, puderes dobozok, ajakpirosítók, mint bármely más színész asztalán. Hiába, a női hiúságot nem lehet megölni!...

A legesinosabb köztük a kis Viktoria, akit a fiuk csak *Vickie*-nek neveznek maguk között és sokan szerelmeseik is belé. Viktoria 21 éves. Van neki egy nővére, akit *Annának* hívnak és 3 évvel idősebb nála, de azért egyáltalában nem nagyobb.

A másik négy leány: *Emily Darányi*, 22 éves, *Mary Darányi*, szintén 22 éves, ezek magyarok. *Dora Veig* 27 éves, viszont *Isabella Steingruber* 42 esztendő, de a korkülönbség igazán nem látszik meg köztük. A fiuk a következők: *Darányi Gyula* 24 éves,

get, hogy gondoskodják arról, — hogy a kórházi halottak egyházi szertartással temetessenek el. Elfogadja a presbiterium, hogy az istentiszteletekre való tekintettel

vasárnap délután templomos temetés csak a Nagytemplomban, a Kossuth-utcai és az Ispotályi templomokban tartassanak.

A gazdasági bizottság részletes javaslatot terjeszt a gyűlés elé az egyházi stóladíjak felemeléséről; a presbiterium azonban beható megvitatás után úgy határozott: harminc napon belül teendő olyan új javaslat tételére utasította a bizottságot, mely a lelkészi javadalmak rendezésével kapcsolatban más módon gondoskodják a lelkészek jövedelmeinek a mai viszonyokhoz képest leendő fokozásáról. Targyalta a gyűlés az egyházi tisztviselők nyugdíjszabályzatát is, mely a kollégiumi tisztviselőkkel egyenlő nyugdíjat biztosít az egyház elaggott hivatalnokainak. A gyűlés a szabályzatot elfogadta, de annak minősítési részét újabb kidolgozásra visszaadta a gazdasági bizottságnak. Elfogadta a presbiterium az előkészítő bizottság javaslatát özv. *Dicsőfi Józsefné* nek a kegyeleti év megváltása ügyében előterjesztett beadványára vonatkozólag. Az 1922. évi egyházi költségvetési előirányzat tárgyalása közben megbizta a presbiterium *Juhász Ignác* presbitert, hogy lépjen érintkezésbe az ispotályi felügyelővel egy segéderő beállítása tárgyában s öt nap alatt az egyházi elnökséghez tegyen jelentést. A költségvetést egészében és részleteiben elfogadták. Tudomásul vette a presbiterium *Kelemen Gyula* vallás-tanító lelkész lemondását s megbizta az iskolaszéket, hogy az állás ellátásáról gondoskodják. Felolvasták *Kiss Ferenc* egyházkerületi főjegyző levelét, melyben bejelenti, hogy megbízásból generalis vizitációt tart a debreczeni egyháznál. Kisebbségi ügyek intézése után, a gyűlés este hét órakor, *Baltazar D.* püspök, lelkészelnök évről ünnepével ért véget.

magyar, *Carl Floricu* 29, *Frank Steingruber* 37, *Eddie Vilmos* 18 éves amerikai, *Sándor Roka* 25, magyar, *Vincent Tarabula* 29, *Fritz Tarabula* 21, *Peter Binek* 26, *Joseph Posker* 26, *Louis Vaschek* 26, *Charlie Beckor* 34 éves.

Maguk dolgoznak és mind boldogok.

Egy alkalmazottat tartanak csak, egy leányt, aki a nehezebb munkát végzi, a többi házimunkát mind maguk végzik.

Az egyik kis magyar, *Julius Darányi* adott felvilágosítást az újságíróknak, nadrágzsebébe sütyesztve kezét és nagyot szipantva pipájából. A hat leány és tizenhárom férfi mindig lejön reggelizni a közös nappali szobába, reggeli után aztán elolvassák az újságokat. Beszélgetnek,

vékonyka hangjukon diskurálnak s tele van az egész ház vidámsággal, boldogsággal, nevetéssel. Együtt van az egész „család”. A kanári madarak csicseregnek s a komondorok ugatnak. A kis *Vickie* mosolyog és ábrándos kék szemével kacérkodik egyik-másik fiúval. A fiuk persze mind borotvált arcúak, csak *Charlie Becker* visel bajuszt.

Az újságíró legjobban egy kérdés izgatta és meg is kérdezte:

— Miért van az, hogy egyikük sem házas?

Mint a testvérek...

— Nagyon is jól ismerjük egymást — csiripelte *Vickie*. — Ugy élünk, mintha testvérek volnánk, bizony sokszor össze is veszünk. — De mindjárt ki is beküldünk — tette hozzá *Julius Darányi*.

— A házasság betegség, amelynek egyetlen orvossága a válás, — mondta *Charlie Becker* nevetve.

— Mi még nagyon fiatalok vagyunk — szölt *Peter Binek* — majd idővel...

— Néha „gemblizünk” egy kicsit, — mondta az amerikai törpe, *Eddie Vilmont*.

— Csak a fiuk — védekezett nevetve *Vickie*.

— De ti, leányok pedig cigarettáztok — vetette ellen *Darányi* — ezért van, hogy a tizenhárom fiu közül senki se akar közületek házasodni. Mi sokat tudunk rólatok és ti sokat tudtok rólunk.

A közgyűlés előkészítése. A város tanácsa csütörtökön *Miskolc Lajos* főispán elnöklete alatt teljes ülést tartott, amelyen lefárgyalták a közgyűlés elé kerülő ügyeket. A tárgyalás során, a melyben minden előadó részt vett hosszabb vita fejlődött ki az egyes pontoknál s nem egy esetben a bizottságok határozataitól eltérő vélemény hangzott el. Különösen hosszú vita indult meg a költségvetésnél, ahol a tanács több módosítást fogadott el.

Gróf Ferenc prepost-prélat meghalt. Most érkezett meg a híre Debrecenbe, hogy *Gróf Ferenc prélat* e hó 22-én Nagyváradon 69 éves korában elhunyt. *Gróf Ferenc Gyuláról* nevezték ki *Wolaffka Nándor* elhunytával Debrecenbe plébánosnak. Mint a debreceni római katolikus egyházközség feje buzgón szolgálta egyházának érdekeit s különösen az egyház adminisztratív életében jelentős intézkedéseket tett. Mint pap s mint ember egyaránt köztisztviselői állott s hívei igaz szeretettel vették körül. Három év előtt hagyta el Debrecen, amikor a nagyváradi káptalanhoz nevezték ki.

Esküvő. Weisz László és *Ackermann Ilonka* újév első napján, vasárnap d. u. fél 2 órakor, Szepességi-u. 9. sz. alatt tartiak egybekelési ünnepélyüket, melyre rokonaikat, jó ismerőseiket és jó barátait az uton hívják meg. — (Minden külön értesítés helyett.)

Férfi kalandok, sarkák, gyöngyöri nyakkendők, legolcsóbban beszerezhetők *Frank Imrénél*.

Deleigvujtók, fessmérők, orvosi műszerek készítése, javítása, izzólámpák 65—100 és 150 voltos villamos cikkek kaphatók legolcsóbb napi árban *Földváránál, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.*

Vasuti baleset. Cseh Etel, nagybajomi fiatal lány, a biharnagybajomi állomáson tegnap reggel felakart szállani a már indulóban lévő debreceni vonatra. Sietségben azonban lába lecsuszott a vasuti kocsis lépcsőjéről s a lány hátravágódott. Egyik lába a kocsis kerekére alá került, amelyek a lábafejét egészen összezúzták. A szerencsétlen leány kezén és karján is súlyos sérüléseket szenvedett. A vonaton behozták Debrecenbe, ahol a mentők vitték be az Augusztia szanatóriumba. A leány állapota súlyos.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó férjem és szerető édes apánk temetésén oly nagy számmal megjelent rokonaink, jó ismerőseink, üzletbarátainknak — mélyesleges fájdalomunkban is jól eső részvételükért, ugyszintén a ravatalt borító koszoru és virágokért ezuton mondunk hálás köszönetet. Debrecen, 1921 dec. 21. özv. Gombos Istvánné és gyermekei.

Számolócédula ezresek Bécsben. Bécsből jelentik: A nagy bankjegy forgalom ellenére óriási pénzszűke uralkodik, főképen pedig az ezresek hiányzanak. Az OMB., hogy a bajokon segítsen, ma délután pénztári jegyeket adott ki, amelyek Budapesten ismerősöknek fognak feltűnni. Bizonyosan mindenkinek emlékeztetésében élnek azok a 200 és 25 koronás bankjegyek, amelyekkel a magyar szovjet idején árasztották el a piacot. A most kibocsátott osztrák ezresek erre a pénzre emlékeztetnek. Sokan nem akarják elfogadni a számolócédulákhoz hasonló pénztárjegyeket, amelyek egyáltalán nem keltenek komoly pénznek megfelelő hatást.

Estélyi, utcai, házi és gyermekcipők nagy választékban a legolcsóbban Salamandernél Debrecen, Piac-u. 22-24. Telefon 10-40.

Belvárosi czipőáruházban szerezhetl be legolcsóbban czipő szükségleteit. Szigoruan szabott árak. Piac-utca 34. sz. Főposta mellett. Telefon 823 sz.

DOLLÁRT és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsódrágábban veszek. **SIMON GYÖRGY** Debrecen, Kossuth-utca 11.

Aki egyetlen gyermekét sem küldheti az iskolába...

Azok közül, akik igen nehezen várják, hogy az „Egyetértés cipőakciója”-ból gyermekeik cipőhöz jussanak, megjelent tegnap egy szegény ember.

— *Hónapok óta munka nélkül vagyok, uram, — panaszkolta keserves hangon. — Tíz gyermekem van, a fele már iskolás, de egy sem járhat az iskolába. Betevő falatjuk is alig van, cipőre pedig gondolni sem tudok. Fáj a szívem, hogy otthon kucorognak, ki sem léphetnek az utcára, de én nem tudok rajta segíteni. — Esedezem, hogy a cipő-adományból juttassanak az én szegény gyermekeimnek is...*

Meghallgattuk ezt a szájalomra méltó embert s felhívtuk, hogy a helyzetét igazoló bizonyítványokkal, gyermekeivel együtt jelentkezzen a cipőfelvételen...

Halálozás. Szomorodott szívvel, Isten akaratában megnyugodva tudatjuk szeretett kis fiunk, testvérkénk, unokánk, keresztfiunk és kis rokonunk **GYUSZIKA**, angyali életének 8. havában, rövid szenvedés után december hó 28-án, esteli 9 órakor az angyalok honába költözött. Kedves kis angyalunkat f. december hó 30-án, pénteken délután 3 órakor fogjuk a Bercsényi-utca 9. számú házunktól, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végültszesség-telére rokonainkat, barátainkat fájó szívvel meghívjuk. Debrecen, 1921 december 29-én. Aidas és béke poraira! Bánatos szülei: Bányai Lajos és neje Kurucz Mariska. Testvérkéi: Lajos, Béla és Pityu. Nagyszülei: Kurucz István és neje Kiss Juliánna. Keresztzülei: Szűcs János és neje Kurucz Rózsika. Nagybátyjai és nagynénjei: özvegy Patkós Jánosné gyermekeivel; Harsányi József nejjével; Bányai József; Kurucz Lajos; özvegy Bányai Gyuláné gyermekeivel. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Nem kell diésérni, önmagát diéséri az ujonnan berendezett Albert Belvárosi Éttermének kitűnő magyar házi konyhája, nagy választéku villás reggelije. Allandó étkezők felvételnek, közlístviselőknak nagy árendemény Figyelmes, gyors, előzékeny kiszolgálás biztosítva. Városház-utca 4.

Debrecen kiváló színészeinek, Kálmán Mancsi, Szigeti, Vizváry Elza, Radó Ilus, Mátray és Timáry Mancika, a kis csodaprimadonna közreműködésével rendezi a DKASE az Arany Bika dísztermében nagyszabású Szilveszter estélyét fél 8 órai kezdettel. Tánc, kabaré, szépségverseny, konfetti, stb. szórakozások. Rácz Laci muzsikál. Jegyek elővételben még kaphatók.

Igyekezzei cimpora, a mig nem késő es vedd meg Bugyi Sándor csizós kalendáriomát. Kapható az újságárúsnál és a könyvesboltokban.

Hányan vannak még, akiknek gyermekeit hasonlóan borzalmas helyzetbe dobta a sors? A nyomor rettenetes, de legfájdalmasabb az, amikor a gyermekeket sújtja. Ezeket még sem lehet elhagyni, lehetővé kell tenni, hogy iskolába járassanak; hogy ne nőjjenek föl neveletlenül...

Ez az „Egyetértés cipőakciója”-nak célja. Hiszünk, hogy megértésre is talál s a közönség támogatni fogja nagylelkű adományával. Tegnap Ungár Zsigmond, Széchenyi-u. 47. szám alatti lakos, küldött egy pár csizmát; — Földes Sárika és Évike pedig 200 koronát.

Az „Egyetértés cipőakciójára” szánt mindennemű adományokat az Egyetértés szerkesztőségébe (Kossuth-utca 2. sz.) kegyeskedjenek beküldeni.

Tavaszi ruhák a télben. A kis párisi nők divatörületükben elhatározták, hogy fittyet hánynak a hidegnek, hónap és téli szélnek és tavaszt varázsolnak a földre, azaz a francia löversenyterre lenge öltözékükkel. Ugy az alsó, mint a felső ruhák a legvékonyabb és legátlátszóbb selyemből készülnek. Az alsóruha divatban a fekete szín uralkodik csipkebetétekkel és áttörésekkel és ezek a kis diszkrét női holmik olyan könnyűek és vékonyak, hogy az üzletekben egy közönséges nagyságu levélborítékba csomagolják. A legutóbbi löversenyen a nők, dacára annak, hogy sűrű hó esett és a nap nem mutatkozott, csipkével áttört napernyőket viseltek, természetesen nyitva.

Bál Ujfehértón. A „Szabolcs vármegyei Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Köre” az Ujfehértói Gazdakör támogatása mellett január hó 1-én, a Casino-vendéglő nagytermében műsoros balyubált rendez. Műsor: 1. Hiszek egy Istenben, Szabados Bélától, zenekísérettel éneklő az ujfehértói vegyeskar, vezető Pelsőczy Kálmán. 2. Alkalmi beszéd, tartja ft. Volovcsák Miklós gkath. esperes 3. Irredenta dalok, Pelsőczy Kálmántól, éneklő Tolnay Ilonka, hegedűn kíséri Fekete Gyula. 4. Az Egyetemi ifjuság céljait ismerteti Czoch József. 5. Hazafias dalokat énekel Krescsák László. 6. Tréfás magánjelent, előadja Lehoczky László. 7. Borsdal, Révffy Gézátlól, éneklő az Ujfehértó Első Dalegylet, vezető Pelsőczy Kálmán. 8. Komoly szavallat, előadja Szesztay Zoltán. 9. Himnusz, Erkel Ferentől, éneklő az Ujfehértó Első Dalegylet, vezető Pelsőczy Kálmán.

A DMTK nagy Szilveszter-estje iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg, melynek tényét a vasutasok „Horthy” dalárdájának szereplése erősen fogja emelni. Az est a nagyalomás I-II. éttermében 19 órakor kezdődik. Lesz szépségverseny, konfetti, szerpentin-esata, világposta, jour táviró, éjfélkor amerikai malac árverés stb. A terem kellemesen fűtve van

Szőlősgazdák! Homoki szőlősgazdák Országos Egyesülete január 1-én megkezdte működését. Szeged, Tisza Lajos-körut 69. — Felkérem azon szőlősgazda társaimat, kik még nem tagjai, hogy lépjenek be. A tömörülésben van az erő és boldogulás, a be nem lépők önmaguk ellen vétének. — Megmutatta az 1920. év, ha az egyesület meg nem szűnt volna a kommün alatt, az egyesület tanácsát követték volna, a szőlőmoly nem tette volna teljesen tönkre termésünket. A többtermelés a munkának észszerű felhasználása folytán áll elő. Előjegyzéseket elfogad és továbbit díjmentesen Vadász Emil ur Városháza, Ekli József ur Kossuth-utca 6., Trnka Henrik ur Barna-utca 9. és Blazsek István szőlősgazda vagohidi jéggyár.

Papp Tamás és társai bűnügye. A dohányáruraktári lopásból kifolyólag fogva levő Papp Tamás, Nagy Samu, Weisz Márton és társai bűnügyében az iratokat a vádtanács felterjesztette a királyi ítélőtáblához, hogy a fogvatartás kérdésében határozzon. Az ügy a táblán dr. Oláh Miklós kuriai bíró tanácsának lett kiosztva; az ügy előadója Baróthy Zoltán dr. táblabíró, ki hosszú időn át a debreceni királyi ügyészségnél működött, mint ügyész. Döntés 2-3 napon belül lesz.

Névjegyeket csinos dobozban, borítékkal együtt, szép kivitelben a legjutányosabban egy óra alatt készíti a „Méliusz” könyv- és papirkereskedés Ferenc József-ut 26

A pénzügyi tanács látargyalta a háziulajdonosok vagyonszállását. Budapest, december 29. Az Országos Pénzügyi Tanács december 29-én Teleszky János nyugalmazott pénzügyminiszter elnökle alatt tartott ülésén a háziulajdonosok vagyonszállásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta le.

Apróhirdetések az Egyetértés részére felvétetnek.

Vasuti vendéglő

teljes berendezése, teljes konyhafelszereléssel leltár szerint, pluszberendezés 200 hektóra, azonnali átvetelre üzletátadás végett eladó. 4 drb. jégszekrény, márvány betétekkel a leltárhoz tartozlk. Bővebbet

Pongornál, Csapó-u. 8.

Csak ujévig!

Divatkalap 450
Pichler-kalap 600
Nyulszőr-kalap 750
Fehér ing kttűnő minőség . 625
Zefir-ing 2 gallérral . 690
Puha gallér 35

Saját fehérenemű salon.

Herman és Friedman

Piac-utca 10., Bikával szemben Gyönyörű ajándéktárgyak a kirkatban, okvetlen nézze meg

Megjelent a Debreczeni Képes Kalendáriom

1922. évre.

KAPHATÓ A KIADÓ:

„MÉLIUSZ” KÖNYVKERESKEDÉSSEN DEBRECZEN, FERENCZ JÓZSEF-UT 26. és minden könyves boltban.

Uj élet a Függetlenségi Körben.

A bál nagy sikere.

A Függetlenségi Kör hosszú hallgatás után, az idén végre életjelt adott magáról. Egyelőre csak bált rendezett, mely hatalmas anyagi s erkölcsi sikerrel járt. A kör életében az új vezetőség új pezsgő életet hozott be.

Deák István agilis elnöknek jutott az a nagy feladat, hogy a multak súlyos mulasztásait pótolja. Az ő egyszerű, de nemes ambíciója egy csapásra rendbe hozta a kör súlyos pénzügyi helyzetét, munkatársai és barátai hathatósan segítik abban, hogy legközelebb a társadalmi és politikai élet is megkezdődjön e nagyraihivatott körhelyiségben. — Debreczen polgár elemei, a dolgozó középosztály tömörült a multban is e körben és irányítói voltak a város politikai és társadalmi életének. Most, midőn a forradalom után először adott jelt magáról, a maga bajain kívül a mások nyomorán is igyekezett segíteni. E körben a nemes konzervativizmus, az egyenes jellem, az őnzetlen felebaráti szeretet ép úgy él ma is, mint tündökölt a multban.

A december hó 17-én tartott Függetlenségi Kör bálján történt felülfizetésekért ezután mond köszönetet a Függetlenségi Kör elnöksége. Felülfizettek: dr. Milotay István 700 K; Deák István 500 K; Kiss Bálint, Piros József 200—200 K; ifj. Hevesi István, Pásztor Gyula, Gereben Károly, dr. Bacso Dezső, Balogh István (Mester-u.), dr. Ecsedy István, Tamás István, ifj. Annyok Károly, Szabó Károly, N. N., Zákány József, ifj. Marton Ferenc, Teremi Sándor, Daku László, Nagy Józsefné, Németh Gábor és családja, Jóna István, dr. Vásáry István, Balla Lajos, Törő Mihály, N. N., Hatvány József, N. N., 100—100 K; Bence Mihály, Szilágyi József (Teleki-u.), Bujdosó János, Dancsik András (Hádház) Varga József, Boda János, Csobán János, Szilágyi Sándor, Balla Kálmán, Pósalaki András, Dézsi István, Jóna János, Kertész Sámuel, dr. Szabó Ferenc, Ökrös János, Veress Gyula, Szendi Imre, Fekete Mátyás, Sipos János, Öri István, Csáki Imre, ifj. Kertész László, Ady Lajos, Hatvány Sándor, Lajter Ferenc, Varjassy Imre dr. Tukacs Dezső, Ujvári József, Harsányi Imre, Báthory Kálmán, ifj. Erdős Sándor, Bonyhai Gábor, ifj. Varga Miklós, N. N., Faragó János, N. N., Szabó István, N. N., Vértessy János, Molnár János 50—50 K; Harsányi András, Szalai István, Esták József, Kovács János, ifj. Kovács István 20—20 K; Németh Béla, Csöregi István, N. N., Posta Mihály 10—10 K.

Jótevény célra a következő adományokat osztotta szét a Kör elnöksége: 1. Kálvinház alapnak 1000 K. 2. Népkonyháznak 500 K. 3. A tanítók segély egyesületének 500 K. 4. „Egyetértés” cipőakciójának 500 K. 5. Iskolás gyermekek segélyakciójának 500 K.

Az „Egyetértés” szerkesztőségének és kiadóhivatalának telefonszáma: 4.

Kettős rablógyilkosság az országúton.

Egy géplakatos agyonlőtt egy gazdálkodót és a feleségét.

Budapest, dec. 29. Borzalmas rablógyilkosság részleteit derítették ki és tetteseit kerítették kézre az államrendőrség emberei Alsónémedi község határában. Felsőpakony község közelében egy 60 év körüli férfi holttestét találták az országúton, fején lőtt sebbel. A csendőrség megindította a nyomozást s ennek során a rákoscsabai rendőrség jelentette, hogy a községből hasonló külsejű, Suttus Gábor, 63 éves, gazdálkodó feleségével, Gacsal Erzsébettel együtt a mult hét keddjén eltűnt és azóta sem került elő.

A hivatalos vizsgálat csakhamar megállapította, hogy az Alsónémedi község határában talált hulla Suttus Gábor gazdálkodó holttestével azonos. Egyben azt is megállapították, hogy a gazdálkodót

orvul, közvetlen közelről több revolverlövessel tették el láb alól.

Kihallgatták Suttus Gábor hozzátartozóit és ismerőseit, akik azt vallották, hogy a gazdálkodó a mult hét keddjén Fazekas József géplakatos, a meggyilkolt ember egyik jóbarátja társaságában indult el hazulról, hogy Dabasra menjen vásárra. Hozzátartozói vallomása szerint

az öreg gazdálkodó nagyobb pénzeszeget vitt magával.

A rendőrség ezután hozzáfogott Fazekas József felkutatásához, — akit rákoscsabai lakásán meg is találtak s előállították a rendőrségre, ahol legnagyobb meglepetésre nyomban

beismerte, hogy ő gyilkolta meg és rabolta ki az alsónémedi országúton az öreg gazdálkodót, sőt elmondotta, — hogy később a gazdálkodó feleségét is kicsalta az országútra és ugyancsak revolverrel végzett vele.

A szerencsétlen asszony holttestét azután egy közeli ház udvarának szemétdombján ásta el.

Fazekas elmondotta, hogy közeli szomszédja lévén, jó barát-

ságba keveredett a Suttus-házaspárral s megtudta, hogy

a két öregnek egyetlen szennvedélye az ezüst- és arany-pénz gyűjtése s azt is, hogy kis kincsüket mindig maguknál hordják.

Igy támadt benne az a gondolat, hogy a házaspárt meggyilkolja és kirabolja. Mult hét keddjén Suttus Gábor, előnyös vásár ürügye alatt, elcsalta az alsódabasai vásárra. Arrafelé ment az országúton

rátámadt a gyanútlan emberre s revolverrel többször halántékra lőtte.

A szerencsétlen ember nyomban meghalt, mire kirabolta, elvette tőle a nála talált

350 darab ezüst egykoronását és két darab arany husztononását.

A gyilkosság után nyugodtan visszatért Rákoscsabára. — Megvárta az alkonyatidőt s akkor be ment Suttus Gábornéhoz és azt mondotta neki, hogy férje az alsódabasai országúton rosszul lett és most is az árokparton hever. Együtt indultak el, sietve, hogy megkeressék a gazdálkodót. Hogy elhagyták a Kucorgó-csárdát, a vaksötétben a férfi Suttusné ellen támadt és

egyetlen revolverlövessel végzett vele. Azután kirabolta az asszonyt is, s tőle is elvette a zsebében talált néhány arany és ezüst pénzt. Azonkívül elrabolta a rajta levő tesli ruhát is és végül az áldozatot elásta a szemét közé.

Mindezt egész nyugodtan és cinikus hidegvérrel adta elő a rablógyilkos. Felkutaták a szerencsétlen asszony holttestét is és azt a csárda közelében a szemétdombba elrejtve meg is találták.

A rablógyilkost behozták a pestvidéki királyi ügyészség fogházába.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

A vámospécsi református egyház december hó 26-án délután tartotta ötödik népies ismeretterjesztő előadását a következő műsossal: 1. Közének: „Krisztus Urunknak áldott születésén.” Vezette: B. Szabó Gyula III. éves theologus. — 2. Ima: Tartotta: Bartha Dezső lelkész. 3. Hitvallás Irtá: Papp-Váry Elemérné. Szavaltá: Füley Gusztáv. 4. Karének az új énekes könyvből: Vezette Balogh Gábor tanító. 5. Főolvasást tartott Bartha Dezsőné tanító nő A gyermek és anya védelemről. 6. Karének az új énekeskönyvből. Vezette: Balogh Gábor tanító. 7. „Nem nyugszunk bele” Irtá: Végvári. Szavaltá: B. Szabó Gyula III. é. theologus. 7. Molnár Kálmán: „Idegen országban.” — Énekelte Füley Gusztáv. 9. Ima. Tartotta: Bartha Dezső lelkész. 10. Közének: „A nap immár le-

enyészett.” Vezette B. Szabó Gy. III. é. theologus. A szereplők valamennyien kiválóak voltak úgy, hogy az előadás nagy sikerrel járt

Karácsony est Monostorpályiban. Monostorpályi községben a református egyház a lelkész és felesége tevékenysége és fáradozása folytán kedves karácsony-esti ünnepélyt tartott. Ének, imádság, alkalmi beszéd, szavalatok és párbeszédok változatos műsora gyönyörködtette a megjelenteket. Végül mintegy 15 ezer korona értékű ruhanemű osztalott ki a helybeli árva gyermekeknek. Monostorpályiban különben a református lelkész, a lelkész felesége és a tanítótestület együttes munkálkodása folytán szép és áldásos belmissziói munka folyik. Az 1800 lelket számláló református egyházközségben eddig 500 új énekes könyvet vásároltak, istentiszteleteken már csakis ezt használják. A gyülekezet felnőtt tagjai esténként tanulják az új énekeket egyik iskolában a lelkész és tanítók vezetése mellett. A Konfirmált Ifjak Egyesülete, mely már évek óta működik itt, minden vasárnap délután vallásos

összejevetelt tart. Minden alkalommal a lelkész bibliát magyaráz, az Egyesület tagjai szavalnak, énekelnek, olykor karénkeket is. A téli hónapokban hazafias, ismeretterjesztő délutánokat rendez az Egyesület. A gyülekezet tagjainak áldozatkésztsége dicséretes. Az elmúlt héten a lelkész megkereső soraira ifjabb Som Imre Amerikából 10,000 koronát küldött toronyjavításra. Egyházfentartási alapra is igen tekintélyes összeget adtak össze egyesek. A debreczeni református kollégium részére rendezett gyűjtés is szép eredménnyel járt. Urvacsora osztlások alkalmával nemes versen-géssel adják a hívek a kenyeret és bort. A gyülekezet megértő, jó lelkére vall az is, hogy egy menekült, megválasztott tanító ingyen lakást kapott és ellátását cojuia utján adják a szülők. Megértés, bizalom, szeretet van itt a vezetők, a gyülekezet között, amelynek nemes gyümölcsei a jó cselekedetek.

Gr. Bethlen Istvánt és kormányát üdvözli Debreczen.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Az új Bethlen-kormány bemutatkozó leirata most kerül Debreczen város közgyűlése elé.

A városi tanács javaslata alapján a közgyűlés a következő üdvözlő feliratot küldi a miniszterelnökhöz:

M. kir. Miniszterelnök ur!

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága mai napon tartott közgyűlésében Nagyméltóságod f. évi december hó 5-én kelt 10,351. M. E. I. számú leiratát tárgyalás alá véve, egyhangulag kimondta, miszerint örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy Nagyméltóságod és a vezetése alatt álló m. kir. kormányt a kormányzat átvétele alkalmával üdvözölje és készségét fejezi ki arra vonatkozóan, hogy a m. kir. Miniszterelnök Urat és a m. kir. kormányt a súlyos megpróbáltatásokban átment hazánk újjáépítésének nehéz és felelősségteljes munkájában törvényes hatáskörében hazafias eréllyel és teljes buzgalommal támogatni fogja.

IPAROSOK ÜGYEI

Pincérek fizetésjavítása. Ma délután 4 órakor a debreceni kávécsok és vendéglősök a Gambrius éttermében gyűlést tartanak, melyen foglalkozni fognak a debreceni pincér szakcsoporthoz a debreceni pincér szakcsoporthoz is. A pincérek ugyanis fizetésjavítást kérnek. Ezenkívül több fontos tárgya (így italmérségi ügy) is lesz a gyűlésnek, melyen Ottó Sándor elnököl.

SPORT

A Debreczeni Torna Egyesület január hó 1-én délután 5 órakor, a Royal kávéházban levő klubhelyiségében tombolával és táncal egybekötött társas összejevetelt tart.

Mi van a svéd mérkőzés részesedésével? A Vidék-Svéd válogatott mérkőzés tudvalevőleg 4000 koronát jövedelmezett az egyes kerületeknek. A mérkőzés októberben volt, a svédok régen hazamentek, de a kerületek még mindig nem kapták meg a 4000 koronákat. A keleti kerület tanácsa utasította a kerületi pénztár-

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Péntek: Szilveszter, B) bérlet.
Szombat, 3 órai kezdet: A falu rózsája.

Szombat, 6 órai kezdet: Szilveszter C) bérlet.

Szombat, 10 órai kezdet: A kis cukros.

Vasárnap délután: A kis király.

Vasárnap este: Hamlet.

Hétfő: A fakir, A) bérlet.

Primadonna-verseny Debreczenben.

Drámai szendéből — operette-szubrette. — Marc a Zsuzsi kisasszony körül. — Fíndlé.

Szegény Kállay Jolán, akit olyan meleg szeretettel bucsuztatott el Kardoss Géza színtársulata, tudvalevőleg egy primadonna-verseny révén vált híressé, amikor ő lett a legjobb János vitéz. Ez emlékezetünkbe idézi, hogy a Csokonai színházban is volt egyszer egy házi primadonna-verseny amelynek rendkívül érdekes intimitásait az alábbiakban mondhatjuk el:

A világháború kitörésének őszén későbbben nyitott a debreceni Csokonai színház, mint rendesen. Mezei Béla igazgatónak felborultak összes tervei. A kiszemelt tagok jó része nem jött el, a szerződés felbomlott, miután a nagy bizonytalanságban a színház csak konzorciumos alapon ekzisztálhatott. Mezei Bélának mégis sikerült igen kiváló erőket lekötöni. Itt maradtak még: Halasy Mariska és Serfőzy Etel, megérkezett Darrigó Kornél és Telekylonka, később Thuróczy Gyula. A legnagyobb probléma a szubrette-primadonna volt. Mert primadonnának lenni kell! Annak idején Győrött Mezei Bélánál játszott Szentgyörgyi Lenke, aki a Király színházban a Gül babá-ban országos sikert aratott s később férjhez ment egy pozsonyi pezsgőgyárhoz. Mezeinek egy ötlete támadt. Eríntkezésbe lépett Szentgyörgyi Mártával, Szentgyörgyi Lenke hugával, aki akkor, mint drámai szende, működött a nagyváradi Szigligeti színházban s rábeszélte, hogy legyen szubrette-primadonna.

A roppant vállalkozó szellemű Szentgyörgyi Mártának tetszett ez a gondolat. Megkapta a Lenke gazdag primadonna-ruhatárát s ezzel nyomban Debreczenben termelt.

Mezei boldog volt. A színháznál azonban nem jósoltak valami nagy jövőt a Szentgyörgyi Márta szubrette-primadonnaságának. Különösen nem bízott a megoldásban Czako Gyula, a főrendező, aki jobb keze volt Mezeinek. Ez pedig nagy szó! Meg is mondta nyíltan, hogy ez lehetetlen ügy. Mezeit azonban így nem lehetett befolyásolni s határozottan kifejezte azt a kívánságát, hogy meg kell próbálni: beválik-e a Márta szubrette-nak s ha nem: akkor itthagya az Debreczent magától is! Különben — zárta be a diskurzust Mezei — a pénztárnok már kereste magát.

Mezeinek ugyanis nem csak jobb szeme és érzéke, hanem esze is volt. Vagy száz koronát jó előre kiutaltványozott Czakonak erre a bizalmatlansági eshetőségre.

Mert Demostheuesnek egy kavicset, a direktornak legalább is egy akontó cédulát kell a nyelve alá tenni, hogy ékesen tudjon beszélni a tagjaival, pláne a főrendezőjével.

* Szentgyörgyi Márta a Mozikirály c. operettében debütált. Nem lett volna olyan baj, ha nincs hangja, sokkal rosszabb volt, hogy ami keveset érekel: az sem volt valami

Nagy vasuti katasztrófa Budapesten.

Három ember meghalt, tíz megsebesült.

Budapest, dec. 29. Ma reggel 6 óra után a vasuti összekötő hid budai részéről befutó személyvonat összeütközött az előtte vesztelgő tehervonattal.

Az összeütközés következtében a személyvonat utasai közül két ember meghalt, 14 súlyosan megsebesült.

A vágányokat romhalmazzal borítja a szerencsétlenség hírére rendőri bizottság ment ki a helyszínre és a mentők is kivonultak két autóval és 4 mentőkocsival. A ferencvárosi pályaudvarról segélyvonattal mentek ki a helyszínre és a sérülteket sietve részesítették első segélyben, majd beszállították őket a ferencvárosi pályaudvarra. Innen a Payor-szánatóriumba, a Szent István és Rókus kórházba szállították őket.

A mentők a tehervonattól húzták ki Kaszás Mihály férjét, aki a tehervonatot fékezte, amikor az összeütközés megtörtént.

kellemes. Am megnyerő kedvességével, pompás frissességével, fiatalosságával fedni tudta ezt a fogyatékoságát. Nem valami melegen fogadták, de aztán egyre jobban tetszett. Mezei titokban (felfedezhetetlen rejtékhelyei voltak a nézőtérben) figyelte Czakót és Szentgyörgyi Mártát egyaránt. Es csak ennyi megjegyzést kockáztatott meg olykor-olykor: — Néha ugy-e még a lehetetlent is lehet? Gyerünk tovább...

* A primadonna-érvényesülésnek meg vannak a maga sokat emlegetett titkai. Általános recept: hízlelni kell a direktornak, valami módon megnyerni a rendezőt, jobban lenni a karmesterrel és — last, not least — megfőzni az újságírókat. Nagyon kevés primadonna van, aki nem ezen az uton indul el. Szentgyörgyi Márta kétségkívül a kivételek közé tartozott. A magyarázata ennek az is, hogy — mint hangoztatta — legfentebb visszatér szendének. A szerepekért sem valami nagyon tölte magát. Egy rossz kiosztással csak a direktor blamálna magát.

A szezon végére hagyták a Zsuzsi kisasszony című Kálmán Imre operettét. Ebből Darrigó Kornél ki nem

A szerencsétlenség színhelyén megjelent a dunaparti teherpályaudvar főnöke is, aki azonnal megkezdte a romok és akadályok eltakarítását.

A MÁV. igazgatósága a katasztrófáról a következő közlést adta ki: Ma reggel 3 óra 55 perckor Győrből Budapest felé közlekedő 23-a. számú személyvonat Budapest—Kelenföld és Budapest—Ferencváros állomások között az előtte haladó 81-es sz. tehervonattal ütközött és a vonatnak neki ment. Az összeütközésből kifolyólag a 23-as számú vonat mozdonya és első három kocsija jelentősen megrongálódott.

Az utasok közül Szelepesényi László nyug. MÁV. főfelügyelő, Halmos János MÁV. főfelügyelő és Vencze Miklós vizsgáló főkalauz meghaltak.

5 utas súlyosabban, 5 könnyebben megsebesült. A baleset okozója az volt, hogy a 23-as számú vonat a „Megállj” jelzésre nem állott meg. A szigorú vizsgálat folyamatban van. A vasuti forgalmat déli 12 óra 30 perckor az egyik vágányon újra felvették.

maradhatott s — mi tagadás — Darrigó Kornélnak egy kicsit akkor Telekylonka felé húzta szíve. Czako is Telekynak szánta a Zsuzsi kisasszonyt.

Mezeiben ekkor megint felülkerekedett a színházi diplomata.

— Megkapja Ilonka a szerepet, ha Márta is eljárt! — hozta meg a végzést a vitássá vált ügyben.

Igy akart Mezei primadonna-versenyt rendezni a Zsuzsi kisasszonnyal. Ez a sakkhuzás váratlanul jött. Szentgyörgyi Márta belement, sőt átengedte az első premierét is. Erre pedig már Telekylonka sem vonulhatott vissza. A hiúsága — és melyik primadonna nem hiú! — ezt nem engedte.

Igy aztán lázas előkészületek után megtörtént a primadonna-verseny. Telekylonka a hangjával aratott nagy sikert, viszont Szentgyörgyi Mártának meg sem kellett szólalnia. Amikor, mint postáskisasszony kilepett a színpadra, ellenállhatatlanul fölzugott a taps.

Marcika, a drága gyermek — így becézték — olyan bájos volt, mint egy H. Hirsch Nelli-rajz.

Mint Zsuzsi kisasszony bucsuzott el Debreczentől Szentgyörgyi Márta. Virágosóban a legmelegebb órá-

ciók között. Ez a rendkívül tehetséges leány tudvalevőleg a budapesti Vigsziniánál fejezte be karrierjét. Hirtelen ragadta el a halál, pedig a legszebb sikerek még ezután vártak volna rá.

* Szentgyörgyi Márta, Czako Gyula és Mezei Béla egymásután költöztek el egycsöndesebb világba. Akiközről látta őket, az igazán meggyőződhetett róla.

Színházat játszani nem könnyű. Ehhez sok sok érzék, tudás, invenció, önzellen szeretet és megbeszülés kell!...

Szilveszter. Ez az operette, ha valami jónak a legjobb akarattal sem mondható, de legalább most aktuális. Es Szilvesztertől különben nem is lehet mást várni, mint tréfát, mulatságot, tarkasá-

! Ebből van összeszöve a darab is. Az előadás sem tudott valami boven ötletet önteni a meglehetősen lapos librettóba. Ami szín, sőt sokkal több: látványosság volt a színpadon, azt Helvey Erzsébet nyújtotta. Négy olyan csodaszép grandtoiletlet mutatott be, amilyent — ezt meg kell állapítani, — régen láttunk a Csokonai színház színpadán. Az első felvonásban egy buza-kék toilettel kellett feltűnést, amelyet még fokozott egy pompás narancssárga ruha fekete plöröz dísszel, végül pedig megkoronázott egy fekete utcai ruha. Mindez a legújabb divatol, a legfrissebb eleganciát reprezentálta s nagyszerűen is érvényesült a Helvey Erzsébet szép alakján. Ez a kellemes meglepetés különösen a hölgyközönségnél talált a legmelegebb méltánylásra, amely bizonyára megkülönböztetett figyelemmel fogadja ezután is Helvey Erzsébet. Valamennyi énekszámát megtapsolták és temperamentumosan illeszkedett be a mulató jelenetbe is. Megérdemelt ovációban részesítették Helvey Erzsébet, aki dominálta az egyébként nem valami hangulatos estét. Kálmán Mancsi ambíciójával még korántsem tudnak lépést tartani kvalitásai, elfogulatlan és jöndulatu véleménynek el kell ismerni, hogy van benne sok temperamentum, tánc-készség, de sem megjelenésével, sem egyéniségével nem tud hatni. Hangja is kis terjedelmű úgy, hogy például a harmadik felvonásbeli kupléja is csaknem elveszett. Sok rutinja van még szüksége, hogy az itteni igényeket kielégítthesse. Szigeti Jenő kedves humora jól esően csillant meg. Heltai Andor egy tánckomikus szerepben ügyeskedett. R. Nádosy István, mint pót-bonvivant, nem mutathatott mást, mint jó igyekezetet. Müller Mátyás zenekara inom és fegyelmzett volt. Nem akarunk minden szalma-szalba belekapaszkodni, s megvagyunk róla győződve, hogy Petrik főrendező figyelmét sem kerülte el, hogy egyesek a legelőműködés követelményével is adósk maradtak: a biztos és kifogástalan szövegtudással. Reméljük különben, hogy egy olyan ambiciozus színgazgató, mint amilyen Kardoss Géza, elérkezettnek látja az idejét, hogy az egész operette-garnitúrát legalább is a lehetőségek szerint haladéktalanul megkerriálja s tartalmasabb darabok műsorra tűzésével is alkalmat ad arra, hogy sokkal élvezetesebb operette-estéket is kapjon az a debreczeni közönség, amely any-

Könyvujdonságok:

	Ara
Csathó Kálmán: Pók-háló. Új kiadás ...	92 K
Farkas Imre: Költemények. 2 kötet ...	105 K
Mikszáth Almanach 1922. évre	62 K
Kincesz Kalendárium 1922. évre	70 K
Mulford: A kicsinyes élet, a „Győzedelmes élet második része	46 K
Pogány Béla: A fény	210 K
Schiller: Az Orleánsi szüz	81 K

Kaphatók a

„MÉLIUSZ”
könyvkereskedésben,
Debreczen, Ferenc József-ut 26.

Ujévre

díszművet, regényt, ifjúsági iratot, énekes, ima, mese és képes könyvet vagy zeneművet vegyen, mert az ma a

legolcsóbb

a különféle levélpapír, képeslap albumok, névjegyek csinos dobozban borítékkal együtt a legszebb

ajándék

és úgy ezek, valamint magyar művészek festményei után készült reprodukciók csinos keretekben üvegezve nagyvásztékban kapható

a Méliusz

könyv- és papírkereskedésben.

nyira meg tudja becsülni minden jó törekvését és igaz sikerét.

A Csokonai-színház jelentése. Pénteken ismét a nagyszerű Szilveszter kerül színre B) bérletben. Helvey E., Kálmán Manczi, Szalma Sándor viszik sikerre e jó kedvű operettet.

Szilveszter est a Vigszínház mozgóban. Páratlanul nagyszabású, pazar műsorral tartja meg a Vigszínház mozgó Szilveszter estjét. Szakadallan sorozata lesz a különféle vidám szórakozásnak, úgy, hogy minden órának meg lesz a külön eseménye. Az est műsora a következő: 9 órákor film-műsorban HA—RA—FI, a vadállatok ura. 10 órákor tréfás kacagató filmek. 11 órákor tombolajáték 8000 korona értékű sok nyereménnyel. Pontban 12 órákor Újévi köszöntő, elmondja egy népszerű és közismert — ? — színész. Utána nagy zenekarral Confetti korzó. 1 órákor táncverseny a színpadon, részt vehet minden táncos-pár. A három nyertes pár értékes ajándékot kap. 2 órákor Szépségverseny. A győztes a Színház és Mozi szerkesztőségétől egy nagy festett portrét kap. A három legelőbb szavazatot nyertő fényképét a Színházi Újság közölni fogja. Lesz gyors fotográfálás, szerencsemondás és számos tréfa. Étel- és italnemekről Németh András gondoskodik. A Büffetben — tánc. Jegyeket a mai naptól kezdve előre árusít a pénztár.

Érdekessé teszi a Modern Kabaré és Bar nagy Szilveszter-estélyét úgy a főváros, mint Debreczen közszereplőinek örvendő komikus Vadnay Andor jutalomestélye. Vadnay Andor, amióta itt szerepel Debreczenben a Kabaré színpadján, igazán kedvence lett a közönségnek. És méltán. Mint kiváló kabaré művész, mint kitűnő komikus anyai élvezetes órát szerzett a közönségnek, hogy ennek részéről minden szeretetet, elismerést megérdemel.

Egész Debreczen beszélni fog a Vigszínház mozgó Szilveszter estjéről. Jegyeket a mai naptól kezdve előre ad ki a pénztár délelőtt 10 órától.

HA—RA—FI — vadállatok ura. Az idei szezonnak egyik leghatalmasabb filmalkotása a HA—RA—FI kerül ma bemutatásra a Vigszínház mozgóban. A XaXa híres állatképőta nem volt ilyen látványos kép Debreczenben. Szébbnél-szebb jelenetek és a vad Nyugat csodás látványosságai peregnék le mesés panorámában. A főszerepeket Cláry Lotto és Carl de Vogt játsszák. Ezt a képet senki se mulassza el megnézni!

BÁLI UJDONSÁGOK FRANK EDÉNÉL.

Óvadékok ajánlanak fel a még letartóztatott politikusokért.

Budapest, december 29. A királyi látogatáskor elkövetett cselekmények miatt bűnvádi eljárás alatt levő vádlottak védői tegnap délelőtti tanácskozást tartottak, melyen elhatározták, hogy óvadék ellenében kérik védenek szabaddá helyezésére. A vádtanácschoz intézendő felterjesztést el is készítették s abban védenek vagyoni viszonyaihoz képest különböző óvadék-összeget ajánlanak fel: Rakovszky Istvánért 150,000, Gratz Gusztávért 300 ezer, Siffr: y Antalért 600 ezer koronát. A kérvényt azonnal benyújtották a vádtanács elnökéhez, ki gyors véleményezésre rögtön ki adta a királyi ügyészségnek. A vádtanács előrelátólag holnap dönt a szabaddá helyezés kérdésében.

Telefon a robogó vonaton.

Korszakalkotó találmány.

Egy amerikai magyar lap írja: Schenectadyből, N. Y. jelentik, hogy több tudós és villamossági szakértő egy hordható elem segítségével

a mozgó villamos kocsirol telefon összeköttetést teremtett meg egy több mint három mérföldnyire levő ponttal és a beszélgetés a mozgó kocsin tisztán volt hallható.

Ez az új felfedezés a villamos kocsik hajtása tekintetében is nagy változások lehetőségét jelenti.

Az új találmánnyal lehetőségessé lesz téve, hogy

Gróf Andrássy Gyula nem támogatja Bethlent.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, dec. 29. Tegnap este hat és nyolc óra között politikai megbeszélés volt Andrássy Gyula gróf lakásán, amelyen résztvettek Andrássyyn kívül Haller István, Tazsler Béla, Milotay István, Pallavicini ögróf és Lingauer Albin nemzetgyűlési képviselők. Az értekezlet folyamán Andrássy kijelentette, hogy a mai viszonyok között és a történetek után, semmiesetre sem támogatja Bethlent és nem lehet olyan pártnak sem tagja, mely őt támogatja. A jövő hó elején tartandó pártértekezleten be fogja jelenteni a pártvezerségről való lemondását és a kereszténypártból való kilépését, de kérni fogja a párt tagjait, — hogy őt ne kövessék. Az indemnitási vita folyamán egyébként nagy beszédet fog mondani, — melyben a nemzetgyűlés előtt is bejelenti elhatározását és annak okait nyilvánosságra hozza. Kijelentette még Andrássy hogy meggyőződött arról, miszerint ellene szervezett politikai összeesküvés és hajsza folyik s nem akarja, hogy annak ódiúmban pártja is részesüljön kényszerüljön.

Budapest dec. 29. A kereszténypárt Haller-frakciója és a Friedrich-párt között már régebben tárgyalások voltak folyamatban a két párt egyesülésére vonatkozólag. — A tárgyalások a legutóbbi politikai események következtében újra megindultak s kiszivárgott hírek szerint eredménnyel bíztanak.

Budapest, dec. 29. Gréger Miklós legutóbb kijelentette a kereszténypártban, hogy egy héten belül lemond mandátumáról, — mert már „igen unja a dicsőséget”. Grieger kijelentése nem keltett különösebb emóció, mert azt tekintettel arra, hogy az indemnitási vitában másfél óras beszédet fog mondani, egyszerűen ellenfelei fogásnak minősítik.

Andrássy Gyula gróf lemondott a kereszténypárt elnökségéről.

Budapest, december 29. A politikai helyzetben nagyjában változás nincsen, de a legközelebbi napokban várható a kereszténypártnak a bomlása.

a mozgó vonatok a közbeeső állomásokkal és az utolsó kocsiban levő kalauz a mozgóvezetével bármikor telefon összeköttetésbe lépészen és beszélhessen.

A próbák és a kísérletek a nyugati államokban kezdődtek meg és olyan eredménnyel jártak, hogy most a keleti államokban komolyan foglalkoznak az eredményes ujtás bevezetésével.

A telefonösszeköttetés részint dróttal, részint pedig drót nélkül van lehetővé téve az új találmánnyal.

Andrássy Gyula gróf ma délután küldte el lemondó levelét

Haller István ügyvezető elnöknek, de a levélben nem a párttagságról, hanem

az elnöki tisztségről mond le.

A pártban igen súlyosan elítélik Andrássyynak azt az eljárását, hogy a pártban való bentmaradásával továbbra is feszélyezi a pártot politikai magatartásával és hibájával róják fel, hogy ő ilyen módon a párt egységét veszélyezteti. Andrássy bentmaradásával tényleg kényes helyzetben van a párt és ennek következtében elmaradhatatlan a szakadás.

A buza ára.

A mai terménytőzsde hangulata bizakodó és barátságos volt. Árak majdnem kivétel nélkül mind megszilárdultak. Kenyermagvak 50, takarmányárpa és tengeri 25 fillérrel emelkedett. Repce változatlan. A forgalom kis keretek között mozgott, nagyobb üzlet csak kenyermagvakban volt. — Tengerit a tőzsdeidő vége felé nagyobb tételekben kerestek.

Hivatalos árak: Buza tiszavideki 2365—385, egyéb 2550—375, rozs 1560—600, takarmányárpa 1700—750, köles 1500—600, zab 1500—530, tengeri 1975—2000, repce 27—28, korpá 1100—120.

A liszt és őrlemények piacán üzlet nem fordult elő.

A vetőmagpiacon az üzlet pang

§ KÖZGAZDASÁG §

Budapesti sertésjelentés. Szabadvásári maradvány 29, érkezett 449, eladatott 137. Zárt vásári maradvány nem volt, érkezett 66, eladatott 39. Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 85—96, közép 70—80.

A méhészet megadóztatása. A m. kir. pénzügyminisztériumnak f. évi 23095/VII. a. szám alatt kelt döntése alapján tudomás és mihez tartás végett közlöm a méhészkedő közönséggel, hogy a méhészet a jelenlegi törvények és joggyakorlat szerint csak mint önállóan üzemeltető kereseti tevékenység képezheti III-ik oszt. kereseti adó kivételének alapját, oly egének azonban, akik mint földbirtokosok, vagy földbirtokosok a méhészetet mellékhaszon vétekként üzik, e haszonvétel után külön III. o. kereseti adóval nem róvhatók meg. Az 1909. évi IX. t. c. ezidőszert meg életbe léptetve

nincsen, mégis meg kell jegyezni, hogy ez a törvénycikk általánosságban nem vonja ki a méhészetet a kereseti adó kötelezettsége alól, hanem 3-ik §-ának 4. pontja értelmében csak abban az esetben, ha azt, mint mellékparagat olyan valaki folytatja, aki a földadó alanya. A földmivéltésügyi m. kir. miniszter rendeletéből: Gál Imre méhészeti felügyelő

Irodalom és zene

Prévost: Nők levelei. A francia írók századok óta értik a nehéz mesterséget, mint lehet a világi, a szabómester léha, forgatagos mindennapi életét a legkomolyabb éles megfigyelés, elemzés szinte tudományos munkájával össze egyeztetni, s mint kell annak eredményét, a sokszor keserű morálpírulákat rendkívül szórakoztató szépirodalmi művek cukrában beadni. Mert így hajlandók az emberek bevenni, hajlandók még a nők is, még ha nőkről van is szó, kiket „csak hódolat illet meg, nem bírálhat”. Ime: Marcel Prévost pályája is ezt mutatja. Ő a női boudoirok alapos ismerője, s kedvvel meg finomsággal tükrözi vissza, amit a nőknél — pongyolában, de lelki pongyola nélkül — ellesett. S a nők nem haragudtak tükröképükért, s nem is haragudtak, hanem ezerszámra adják kézről-kézre a Lettres de femmes, Nouvelles lettres de femmes, Lettres á Françoise köteteit. Ezek eisejét adjuk itt Maionay János fordításában. Husz történetke, köztük a hosszabb „Simone naplója” van ebben a kötetben; megannyi kényes thémája, de az illendőség és finomság határmegyéjét betartó. Ára 107 korona. Kapható a Méliusz könyvkereskedésben, Debreczen, Ferenc József-ut 26.

Most vizik az esküvőre, Zerkovitz legújabb gyönyörű dalszereménye kapható a „Méliusz” könyv- és zeneműkereskedésben, Ferenc József-ut 26. Telefon 270. Ára összes felárakkal 29 korona.

Sas Náci: Azt kérde, hiszek-e? Nem törődöm a világgal, A legkedveltebb, legmagyarabb dalköltő két pompás új nótája kerül a nyilvánosság elé. Az első dal a keserű, a bánat, a szerelmi csalódás nótája. Szinte a kétségbeesés fájdalom sikkolt belőle felénk. A második dal, a boldog szerelem tüzesen csengő dala, melynek akkordjai hirdetik, hogy a szerelem kárpótol minden fájdalomért. A két dal egy füzethen jelent meg és ára összes felárral együtt K 29.— Kapható a Méliusz könyvkereskedésben, Ferenc József-ut 26.

Hirdetmény.

Utalással a m. kir. belügyminiszter urnak a Magyarországon tartózkodó olasz hadifoglyok összeírása tárgyában kelt 102,010—921. eln. sz. rendeletére felhívom az összes Debreczen város területén tartózkodó olasz hadifoglyokat, hogy összeírásuk végett a városi előljárásnál Kossuth-utca 20. sz. a. (Rendőrségi palota), földszint 32. sz. ajtó (d. e. 8—2 óráig) sürgősen jelentkezzenek. Debreczen, 1921 december 28.

Boldisár s. k., tb. tanácsnok, a városi előljárást vezetője h.

FELELOS SZERKESZTŐ.
Dr. SZATAI FERENC.
KIADJA:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. epülségi hivatal könyvnyomda-vállalata.

DOLLÁR szokol, lel és mindenféle arany és ezüst pénz vétele és eladása

Tőzsdei megbízások. Külföldi kifizetések. (Devizák)

RANKAI bankirodája,
Debreczen, Degenfeld-tér 6. sz. (Kenyérpiac.) Telefon 209. sz. és Piac-utca 67. szám (Froher-szálloda.) (Telefon 407. sz.)

Az „Egyetértés” részére előfizetést elfogad a kiadóhivatal.

Ujévi ajándéknak
szép kivitelű grillás-malacok és tejszín krémmel töltött „Perczel”-esemegé állandóan kaphatók

PERCZEL cukrászdában, Piac-utca 77. szám alatt.

Ujévi nagy vásár

Brüll Ernő
divatházában, Piac-utca 29. sz. Kis Debreczen alatt. Városházzal szemben

Gyönyörű skót szövetek sötétlila	K 198.—
Mosott madapolán schifon	K 120.—
Báronyok minden színben ruhára	K 415.—
140 cm. angol férfiszövetek sima és mintás	K 222.—
Svájci női himzett ingek	K 315.—
80 cm. békebeli cosmanosi zsinór-barehet	K 175.—
Női madeira mellények	K 130.—
Férfi sefir-ingek külön gallérral	K 280.—
Férfi vászon zsebkendők	K 45.—
Sport flanellek gyönyörű kivitelben	K 110.—
Egész finom férfi soknik	K 50től
Női fekete és színes harisnya	K 60től
Horgolt selyem nyakkendők	K 95.—
Francia köpör aló nadrág	K 360.—
Női reform trikó bugyik	K 250.—
Költő alsó szoknyák	K 600.—
Törökös finom selyem kendő	K 425.—
Férfi flanel-ing 2 gallérral	K 400.—
Kockás posztó schall-kendők	K 395.—

tovább: ágyneműk, ágy garnitúrák, finom kosztüm kelmék, Creppdechinek, damaszt garnitúra, kertli és kávék abroszok, törülközők, szalvéták, lepedő, ágynemű, ing és bugyogó-vásznak és schiffonok

a legolcsóbb árban kaphatók.
Cégre tessék figyelni!

MEGJELENT!
A zsinat által kötelező használatra megállapított **Uj Református Énekeskönyv**

Kapható ezüstszerint papír-, félvászon- és vászonkötésben a kizárólagos terjesztéssel megbízott **„MÉLIUSZ”** könyvkereskedésben

ooooooo és minden könyvesboltban. oooooooo

Bosznay I. és Társa
Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.
női divatáruháza
alkalmi árakon folyó hó 31-ig tartó

nagy karácsonyi és ujévi vásárt rendez
férfi és női ruhaszövetekben, selymekben és mind e szakmába vágó oooo cikkekben. ooooo

Oriási választék szőrmeárunkban!!
Külön occasió osztály feltűnő olcsó árakkal!!!

Hivatkozunk az Egyetértés hirdetéseire.

Háztulajdonosoknak és lakóknak

egyaránt nélkülözhetetlen Salgó László kir. törvényszéki bír. a lakásügyek felelősségi fokán előadójának magyarázataival ellátott, **most megjelent** és érvényben levő anyagi és eljárási **Lakásrendelet**

Kapható a kiadó **„MÉLIUSZ”** könyvkereskedésben **Ferencz József-ut 26. és minden könyvesboltban**

Ára 50 korona.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szög 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további szög 2 kor. Vaastagabb betűből a szavak kétféleképpen lesznek felszámítva. Vidékreli hirdetésli díj postabélyegeken is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalmazottja van szükségük, oo **házvevők,** vagy akik ooooooooooooo **házukat el akarják adni,**

eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az **„EGYETÉRTÉS”** hirdetésli rovatát, mert ott mindent megtalálnak, amire szükségük van.

Ajánlat

Aranyért
ezüstért budapesti legmagasabb napiárat fizetnek, Kramer, Simonffy-u. 17. 4888

Pálínka-főző-üstök,
mosó-üstök beszerezhetőek Mándoki rézművesnél, Arany János-utca 13. Ócska vöröskereszt veszek. 5139

Szeplő és májolt
ellen legjobb a Fáy-crém és Fáy-szappan, mely ismét békebeli minőségben kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszerárában, színház mellett. 5141

Ujévi malac
már mostantól a legjutányosabb árban kapható Medgyaszay József hentesnél, Degenfeld-tér 2. 5326

Dr. Hegedűsné
gyermekdivatházában **Simonffy-utca 2. sz.**
Legszebb karácsonyi ajándékok kaphatók.

Fűszerüzlet
áruval és berendezéssel együtt átadó. Cim a kiadóhivatalban. 5338

Házi munkát vállalok
olyan helyen, ahol tíz hónapos gyermekemmel helyet kapok. Cim Gerébi-telep, György-utca 16. szám. 5339

Csinosan
butorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Nyugati-u. 48. sz. 5336

Száraz hasábfá
két éves vágású, mázsánként 180 korona. Hajnal-u. 11. sz. hátul az udvarban. 5340

Ebéd
három, vacsora kettő fogásból, minden nap kétszer sült és tészta is. Havi 1300 korona. Tisztviselőknak ellátási jegy ellenében havi 800 korona. Ujházy nélsőrangú polgári étkezdéjében, Varga-utca 24. sz. 5337

Eleserélném
Árpádtér közelében, a villamoshoz négy percre fekvő 3 szobás csinos lakásomat belvárosban levő 2 szobás modern lakásra. Megfelelő ellenszolgáltatást nyujtok. Cim a kiadóban.

Kereslet
Nyomdász-tanuló
heti fizetéssel felvétetik a városi könyvnyomdavidálatnál. Jelentkezőktől a négy középiskola sikeres elvégzése megkivántatik. Jelentkezni lehet Bőszörményi-ut 6. sz. alatt.

Érett trágyát
keresek megvételre, kihordásáról esetleg gondoskodom. Széchenyi-u. 42. üzletben.

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-u. 2. sz. I. emelet. 4928

ÉKSZEREK
legszebb kivitelben, a legolcsóbb árban nagy választékban **Központi ékszer-házban** kaphatók. **Piac-utca 30. szám Aranyért legtöbbet fizetek.**

Egy
ügyes fiu tanulónak felvétetik. Gaál Imre fodrász és borbély, — H.-Hadház. 5324

Kerékgyártó
kerestetik január 1. belépéssel, aki minden gazdasági kerékgyártói munkához ért. Fizetés természetben és pénzben. Bizonyítvány másolatok fizetési feltételekkel „Eszteri Uradalom” (Biharm.) küldendő. 5329

Ügyvédi Irodal
teendőben jártas fiatal embert egész napi foglalkozásra keres Freund Jenő dr. Piac-utca 70.

Zongorát
pianinót magas árban bérbé vennék. Cim kiadóba. 5332

Ócska
vasat, rezet és mindennemű fémét legmagasabb árért veszek. Kovácsoknak használható becserélek. Nagyobb tételt elszállítok. ooo **Steiner,** Eötvös-utca 110.

Hatvanezer korona készpénz tőkével
biztos megélhetést nyujtó vállalatához **társat keresek.**
Engedélyem és helyiségem van.
Zártborítékban ajánlatokat „Megéiítés” jelige alatt a kiadó továbbít.

Egy
jó munkás csizmadiaségéd felvétetik. Csemete-utca 3. Pásztor. 5334

Elveszett
Szentanna-utcai saroktól, a Piac-utcán—Kosuth-utcán át a Kardos üzletig, tegnap dében egy karpenc óra, ovális gyémántokkal körülvéve. Megtaláló illő jutalomban részesül, ha Kövy Lajosnak Piac-utca 59. sz. alatt átadja. 5341

Patkányfogó
kutya kerestetik. Cim a kiadóban. 5444

Eladás
Eladó
olcsó ház, Homokkert, Bujdosó-utca 36. azonnal beköltözhető lakással. 5312

Jutányosan eladó
Nyil-utca 71. számú ház, egyszoba, konyha azonnal beköltözhető. 5335

Öt hold
majorsági föld Hadházi-utcán eladó. Értekezni Péterfia 34. sz. 5333

Egy
jó karban levő vas-konyha eladó. Rákóczi utca 10. 5342

Eladó
barock ebédlődivány, nagy Singer-gép, új szalma-madrákok. — Arany János 36. 5343

Modern háló,
ebédlők, mindentféle burorok nagy választékban, olcsón kaphatók. Simonffy 6, tejjacsal szemben, második burorüzlet. 5445

Az Egyetértés szerkesztőségének és kiadóhivatalának a telefonszáma 4.